

ДОСЛІДЖЕННЯ З РОЗРОБКИ СКЛАДУ ЗБОРУ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ПОРУШЕНЬ МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ

Кисличенко В.С., Гриненко У.В., Новосел О.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

lenanovosell@rambler.ru

Проблема цереброваскулярних захворювань (ЦВЗ) залишається однією з найважливіших медико-соціальних проблем. Це пояснюється їх великою поширеністю, високим відсотком смертності та інвалідизації, а також чіткою тенденцією до збільшення їх частоти у осіб працездатного віку. Особливо актуальна ця проблема для України, де зареєстровано понад 3 млн. осіб з різними формами ЦВЗ. За останні 10 років темпи зростання ЦВЗ в нашій країні зросли в 2 рази. Щорічно переносять інсульт близько 100-120 тис. жителів країни. Це одна з основних причин смертності та втрати працездатності. Найбільш поширеною формою ЦВЗ є ішемічні порушення мозкового кровообігу, до яких відносяться ішемічні інсульти, транзиторні ішемічні атаки, хронічні ішемічні порушення мозкового кровообігу.

Причинами погіршення кровопостачання мозку можуть бути функціональні або органічні ураження судин, що живлять мозок, зокрема – спазми, виникнення тромбів, атеросклероз, черепно-мозкова травма, перенесене інфекційне захворювання, інтоксикація тощо. Лікування повинно бути тривалим і спрямоване на нормалізацію тканинного мозкового кровотоку, стимуляцію нейронального метаболізму, захист нейронів мозку від чинників гіпоксії, лікування основного судинного захворювання. В комплексній терапії ЦВЗ значну роль відіграють лікарські рослини, зокрема багатокomпонентні збори рослинної сировини. Призначення зборів зручно тим, що в одному фітозасобі можливо підібрати такі комбінації лікарської рослинної сировини, які будуть, крім посилення притаманних їм фармакологічних ефектів,

забезпечувати необхідну для хворого дію як на окремі ланки патологічного процесу, так і на організм в цілому.

Результати дослідження вітчизняного фармацевтичного ринку свідчать про обмеженість лікарських зборів, які можуть застосовувати пацієнти з даною патологією. Проаналізувавши склад препаратів на основі рослинних субстанцій, а також рослинних зборів було виділено рослинну сировину, яка найбільш часто застосовується для профілактики та лікування ЦВЗ.

На кафедрі хімії природних сполук Національного фармацевтичного університету було розроблено склад збору для профілактики та лікування порушень мозкового кровообігу: глоду плоди (*Grataegi fructus*), барвінку малого трава (*Vincae minoris herba*), хмелю супліддя (*Lupuli strobili*), сухоцвіту багнового трава (*Gnaphalii uliginosi herba*), меліси трава (*Melissae herba*), буркуну трава (*Meliloti herba*).

Згідно до вимог Державної Фармакопеї України, Доповнення 2, приготування збору включало в себе стадії подрібнення, просіювання, змішування. барвінку малого траву, хмелю супліддя, сухоцвіту багнового траву, меліси траву, буркуну траву подрібнювали ножицями, плоди глоду – млином до розміру часток, що проходять крізь сито №7000. Збір очищали від пилу просіванням крізь сито № 20. Змішування здійснювали на аркуші паперу за допомогою шпателя, починаючи з компонентів, прописаних у менших кількостях. Збір поміщали в пачку, наклеювали етикетку із зазначенням складу, виробника, серії, способу застосування. Таким чином, було приготовлено п'ять серій збору.

Було проведено стандартизацію збору з визначення макро-, мікроскопічних діагностичних ознак, числових показників, проведено ідентифікацію біологічно активних речовин методом тонкошарової хроматографії та визначено їх кількісний вміст.

Таким чином, проведені дослідження показали, що запропонований збір є перспективним для подальшого поглибленого фармакогностичного вивчення.